

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ
ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Σχέδιο δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών

5^η Συνεδρίαση της Διϋπουργικής Επιτροπής Δίκαιης Αναπτυξιακής
Μετάβασης

9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Η σημερινή παρουσίαση εστιάζεται σε έξι σημεία

1

Σύνοψη Βασικών μηνυμάτων Master Plan

2

Όραμα για την "επόμενη μέρα" και εμβληματικές επενδύσεις

3

Επανακατάρτιση ανθρωπίνου δυναμικού

4

Κίνητρα επενδύσεων και πλάνο χρηματοδότησης

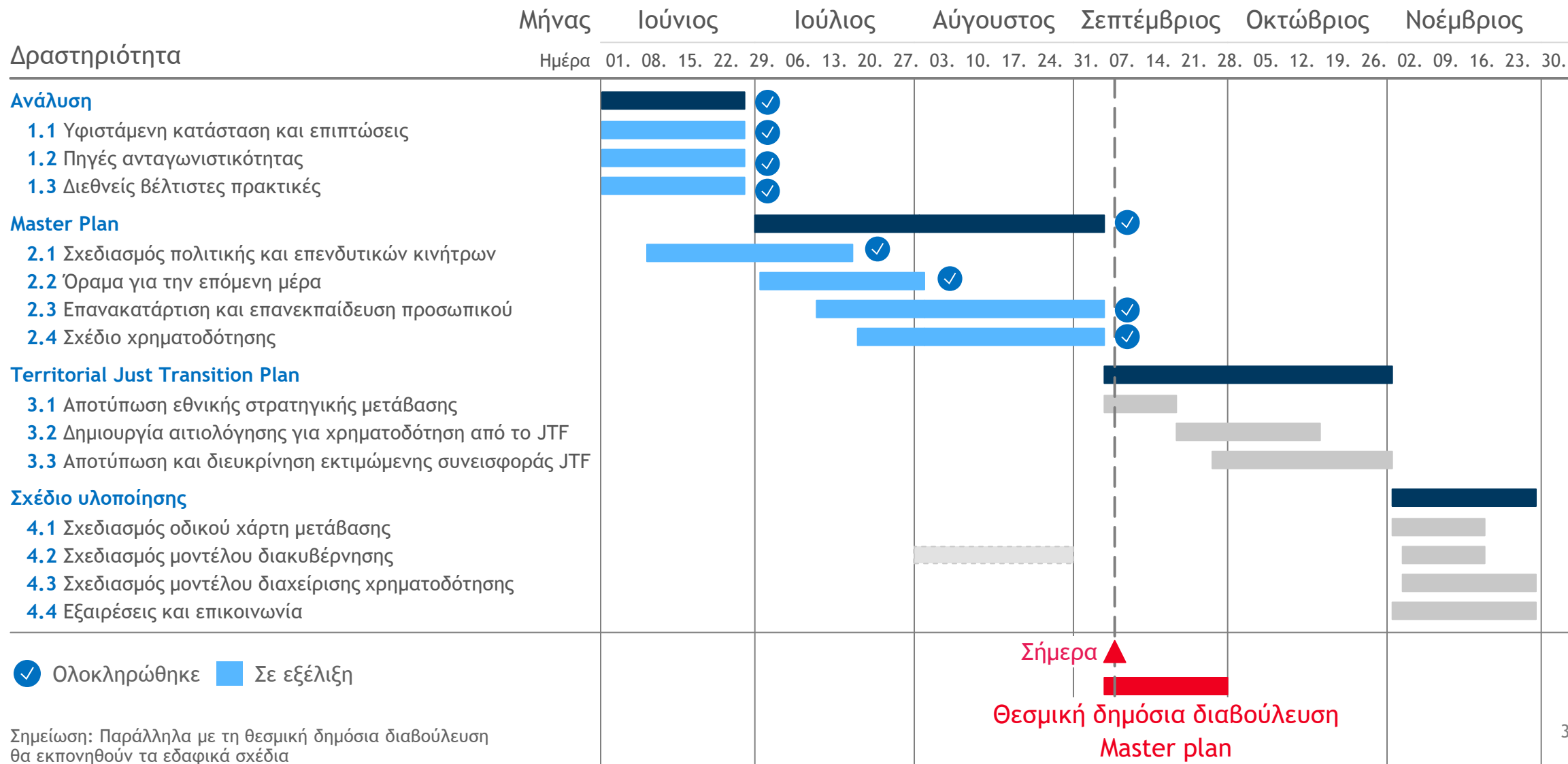
5

Χρήσεις γης

6

Επόμενα βήματα

Έχει ολοκληρωθεί και κατατεθεί στη Συντονιστική Επιτροπή το master plan, ώστε να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα

Περίληψη βασικών μηνυμάτων (1/2)

Η απολιγνιτοποίηση, εναρμονισμένη με τους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ, προωθεί την προστασία του περιβάλλοντος, ενισχύει πιο ανταγωνιστικές μεθόδους παραγωγής και βοηθά στην επανεκκίνηση των τοπικών οικονομιών. Απαιτεί ξεκάθαρο όραμα για την "επόμενη μέρα" και ολοκληρωμένο σχέδιο (master plan) για τη δίκαιη και αναπτυξιακή μετάβαση. Το σχέδιο αυτό εκπονείται από την Συντονιστική Επιτροπή για την Δίκαιη και Αναπτυξιακή μετάβαση με την συνδρομή της κοινοπραξίας διεθνών συμβούλων Boston Consulting Group και Grant Thornton.

Το όραμα για την "επόμενη μέρα" βασίζεται σε πέντε πυλώνες (καθαρή ενέργεια, έξυπνη αγροτική παραγωγή, βιώσιμο τουρισμό, βιοτεχνία, βιομηχανία και εμπόριο και τεχνολογία & εκπαίδευση) και υποστηρίζεται από οριζόντιες δράσεις (φυσικές και ψηφιακές υποδομές, επανακατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, καθοδήγηση επιχειρηματικότητας και κίνητρα και εναλλακτικές χρήσεις γης)

Το όραμα προωθείται από εμβληματικές επενδύσεις συνολικού ύψους >€3B¹ και στις δύο επηρεαζόμενες περιοχές, οι οποίες αξιοποιούν τα εκάστοτε εγγενή πλεονεκτήματα. Η Δ. Μακεδονία αλλάζει από κέντρο λιγνίτη σε κέντρο παραγωγής και έρευνας καθαρής ενέργειας με διαφοροποιημένο οικονομικό μοντέλο, ενώ η Μεγαλόπολη εκσυγχρονίζει το ενεργειακό και βιομηχανικό της χαρακτήρα με νέες επενδύσεις

Οι εμβληματικές επενδύσεις περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- Δ Μακεδονία: Φωτοβολταϊκά πάρκα (~2.3GW), πεδίο ενεργειακής έρευνας και τεχνολογίας, βιομηχανικό πάρκο ηλεκτροκίνησης, έξυπνες αγροτικές μονάδες παραγωγής, οικοσύστημα οινικού τουρισμού και υπερσύγχρονη κλινική φυσικής αποκατάστασης
- Μεγαλόπολη: Φωτοβολταϊκά πάρκα (~0.5GW), πρότυπη βιομηχανία φαρμάκων, μονάδα ευφυούς κτηνοτροφίας και ζωοτροφών, πρωτότυπο θεματικό πάρκο

Περίληψη βασικών μηνυμάτων (2/2)

Οι επενδύσεις από τα πλέον ώριμα έργα εκτιμάται ότι μπορούν να δημιουργήσουν έως ~8,000 συνολικές θέσεις εργασίας

- Οι νέες θέσεις εργασίας αναμένεται να απορροφήσουν το έκτακτο προσωπικό και εργολάβους που "αποδεσμεύονται" από τη ΔΕΗ, καθώς και βραχυχρόνια άνεργους των επηρεαζόμενων περιοχών (~11,000 συνολικά σήμερα), ενώ θέτουν τις βάσεις για την εισροή νέου δυναμικού, ειδικά σε εξειδικευμένους επιστήμονες και στελέχη
- Από το τακτικό προσωπικό της ΔΕΗ (~3,800 συνολικά) τουλάχιστον ~2,200 θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης τα επόμενα χρόνια, ενώ οι υπόλοιποι θα απορροφηθούν εσωτερικά από τη ΔΕΗ βάσει του σχεδιασμού της.
- Αν συνυπολογιστούν οι εκτιμώμενες θέσεις εργασίας που συνδέονται με τις λοιπές σχεδιαζόμενες επενδύσεις αναμένεται να δημιουργηθούν τελικά περισσότερες θέσεις από αυτές που θα επηρεασθούν από το πλάνο απολιγνιτοποίησης

Κατά την κατασκευή δεν εκτιμώνται υψηλές ανάγκες επανακατάρτισης, ωστόσο αναμένεται να προκύψουν ανάγκες κατά τη λειτουργία των επενδύσεων σε τρεις κυρίως τομείς: αγροτική παραγωγή, εστίαση-τουρισμό και διοικητικές υπηρεσίες

- Πέρα από τα ενδοεταιρικά σεμινάρια, το ρόλο της επανακατάρτισης θα αναλάβουν τα Πανεπιστήμια Δ. Μακεδονίας και Πελοποννήσου, ο ΟΑΕΔ καθώς και ανεξάρτητοι ιδιωτικοί φορείς

Η θέσπιση συγκεκριμένων κινήτρων και η ολοκλήρωση του χωρικού/πολεοδομικού σχεδιασμού είναι βασικά προαπαιτούμενα για την πραγματοποίηση των εμβληματικών επενδύσεων

Το master plan προτείνει μια αρχική ολιστική δέσμη 15 εξατομικευμένων κινήτρων για την προσέλκυση νέων παραγωγικών μονάδων, τη διατήρηση υφιστάμενων επιχειρήσεων και την υποστήριξη φυσικών προσώπων

- Η προτεινόμενη δέσμη κινήτρων συνοδεύεται από ολοκληρωμένο πλάνο χρηματοδότησης που προβλέπει την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης (Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, InvestEU, δανειακές διευκολύνσεις δημοσίου τομέα, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ίδια κεφάλαια, λοιποί Κοινοτικοί πόροι)

Το master plan περιλαμβάνει προκαταρκτική χωροθέτηση χρήσεων γης που θα ολοκληρωθεί με την εκπόνηση των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ), η οποία θα εκκινήσει ταυτόχρονα με τη θεσμική δημόσια διαβούλευση και θα ολοκληρωθεί με επίτευξη διαδικασιών (έως 18 μήνες)

Βασικές δραστηριότητες κατάρτισης του master plan

- 1 Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης, αναμενόμενων επιπτώσεων και εγγενών πλεονεκτημάτων στις επηρεαζόμενες περιοχές
- 2 Εξειδίκευση οράματος, σχεδιασμός εμβληματικών επενδύσεων και ανάλυση αναπτυξιακών δράσεων και έργων υποδομής στις δύο επηρεαζόμενες περιοχές
- 3 Αρχική ποσοτικοποίηση του οφέλους των εξεταζόμενων δράσεων σε θέσεις εργασίας
- 4 Χαρτογράφηση και ποσοτικοποίηση της αρχικής δέσμης κινήτρων για υφιστάμενες, νέες εταιρίες και φυσικά πρόσωπα
- 5 Αρχική χωροθέτηση χρήσεων γης, ανάπτυξη σεναρίων και προετοιμασία για την εκπόνηση Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων
- 6 Χαρτογράφηση των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης και κατάρτιση του πλάνου χρηματοδότησης
- 7 Ανάλυση επανακατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού στις επηρεαζόμενες περιοχές

Σε συνεχή και ανοιχτό διάλογο με τους εμπλεκόμενους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς

Συνεισφορά της ΔΕΗ
στο master plan

Ανοιχτή επικοινωνία με
Περιφέρειες και όλους
τους τοπικούς φορείς

Συνεργασία με την
ομάδα του ΟΑΕΔ

Συνεργασία με την
ακαδημαϊκή κοινότητα

Συναντήσεις με εγχώριους
και ξένους επενδυτές

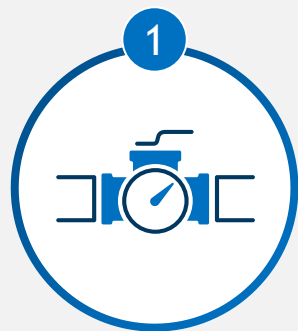

Τακτικές συναντήσεις
της ομάδας εργασίας
και της Συντονιστικής
Επιτροπής ΣΔΑΜ

Κινητοποίηση διεθνούς δικτύου
για άντληση διεθνών
βέλτιστων πρακτικών

Ταυτόχρονα, έχουν προωθηθεί και επεξεργάζονται απτές λύσεις σε καίριους άξονες της απολιγνιτοποίησης

Τηλεθέρμανση¹

- ΣΥΘΗΑ με συγχώνευση εταιριών τηλεθέρμανσης στη Δ. Μακεδονία με διατήρηση κόστους θέρμανσης
- Επέκταση δικτύου φυσικού αερίου χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση στη Μεγαλόπολη

Επενδυτικά σχέδια και προτάσεις

- Δημοσιεύθηκε πρόσκληση για την υποβολή μη δεσμευτικών επενδυτικών προτάσεων από ιδιώτες, καθώς και προτάσεις χρηματοδότησης έργων προς φορείς του δημοσίου τομέα

Πολεοδομικές παρεμβάσεις

- Πρόκριση λύσης για Ειδικό Πολεοδομικό Σχεδιασμό με το χαρακτηρισμό επιχειρηματικών πάρκων στις επηρεαζόμενες περιοχές για την επιτάχυνση διαδικασιών

Ειδικό πλέγμα κινήτρων

- Συμφωνήθηκε η ανάγκη για θέσπιση ειδικής δέσμης κινήτρων στις επηρεαζόμενες περιοχές
- Αποφασίστηκε να σταλεί η σχετική προ-κοινοποίηση (pre-notification) στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Επέκταση ρήτρας μετάβασης

- Αποφασίστηκε η ρήτρα μετάβασης να διατρέχει όλες τις αναπτυξιακές δράσεις των Υπουργείων
- Η ρήτρα έχει ενσωματωθεί ήδη στο νέο "Εξοικονομώ-Αυτονομώ", το νόμο για την ηλεκτροκίνηση και στην επιτάχυνση έργων ΑΠΕ στις επηρεαζόμενες περιοχές

1. Η προτεινόμενη λύση δεν έχει οριστικοποιηθεί ακόμα, αλλά βρίσκεται σε στάδιο τελικών αποφάσεων
Πηγή: Διυπουργική Επιτροπή 11/08/2020, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Βασικός στόχος

Η Ελληνική Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για την **απόσυρση όλων των λιγνιτικών εργοστασίων έως το 2028** (η πλειοψηφία έως το 2023) στα πλαίσια των στόχων του **Εθνικού Σχεδίου Ενέργειας και Κλίματος**

Ο κύριος στόχος είναι η **δίκαιη και αναπτυξιακή μετάβαση** των επηρεαζόμενων περιοχών, η **προάσπιση της απασχόλησης** και η **ελαχιστοποίηση των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων που συνεπάγονται**

Πέντε βασικές αρχές διέπουν το όραμα για την επόμενη μέρα

Εναρμονισμένες με "Ομάδες Στόχων Πολιτικής" της ΕΕ

- Έμφαση σε τομείς εντάσεως εργασίας για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στις τοπικές κοινωνίες
- Αξιοποίηση των εγγενών πλεονεκτημάτων των επηρεαζόμενων περιοχών
- Εξασφάλιση γρήγορης μετάβασης με έμφαση στις γρήγορες νίκες (quick wins)
- Προώθηση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας με έμφαση στην αειφόρο ανάπτυξη
- Ενσωμάτωση της σύγχρονης τεχνολογίας και προώθηση πνεύματος καινοτομίας σε όλο το εύρος δραστηριοτήτων

- Μια εξυπνότερη Ευρώπη
- Μια πιο πράσινη Ευρώπη
- Μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη

Μια πιο κοινωνική Ευρώπη

Μια Ευρώπη πιο κοντά στον πολίτη

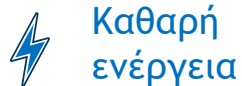
Το όραμα για την «επόμενη μέρα» βασίζεται σε πέντε βασικούς πυλώνες ανάπτυξης, υποστηριζόμενους από οριζόντιες δράσεις

Δ. Μακεδονία: Η περιοχή αλλάζει από κέντρο λιγνίτη σε κέντρο παραγωγής και έρευνας καθαρής ενέργειας με διαφοροποιημένο οικονομικό μοντέλο

Όραμα για την επόμενη μέρα

Ενδεικτικές εμβληματικές επενδύσεις

Καθαρή
ενέργεια

"Η Δ. Μακεδονία θεωρείται καινοτόμο κέντρο παραγωγής και έρευνας σε καθαρή ενέργεια"

Φωτοβολταϊκά πάρκα (~2.3GW)
Πεδίο ενεργειακής έρευνας και τεχνολογίας¹ σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Βιομηχανία,
βιοτεχνία
και εμπόριο

"Η Δ. Μακεδονία σε κέντρο σύγχρονης βιομηχανίας και πύλη της Ελλάδας στα Βαλκάνια"

Βιομηχανικό πάρκο ηλεκτροκίνησης

Έξυπνη
αγροτική
παραγωγή

"Η Δ. Μακεδονία εμπλουτίζει την παραγωγή τοπικών προϊόντων με δυναμικές καλλιέργειες"

Έξυπνες αγροτικές μονάδες παραγωγής τελευταίας τεχνολογίας

Βιώσιμος
τουρισμός

"Η Δ. Μακεδονία αναγνωρίζεται ως τουριστικός προορισμός για το φυσικό τοπίο και τα παραδοσιακά προϊόντα"

Οικοσύστημα οινικού τουρισμού στα πρότυπα της Βόρειας Ιταλίας

Άλλες
επενδύσεις

"Η Δ. Μακεδονία αποτελεί διαβαλκανικό προορισμό φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης"

Υπερσύγχρονη κλινική φυσικής αποκατάστασης

1. Ενδεικτικά: ηλεκτροκίνηση, υδρογόνο και εναλλακτικά καύσιμα, τεχνολογίες αποθήκευσης Πηγή: Επενδυτικά σχέδια, Προτάσεις φορέων, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Ιδιωτικός φορέας

Δημόσιος φορέας

ΣΔΠΤ

Δ. Μακεδονία: Εκτιμώνται έως ~5,100 άμεσες και έως ~6,400 έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις εργασίας

Αρχική Εκτίμηση

Από όλους τους πυλώνες ανάπτυξης

Σε εμβληματικές επενδύσεις από ιδιώτες και ΣΔΙΤ

~5,100 άμεσες θέσεις εργασίας

~6,400 έμμεσες & προκαλούμενες θέσεις εργασίας

~10,000 επαγγελματίες προς απορρόφηση (Ιούνιος 2020)

Έκτακτοι ΔΕΗ
~250

Εργολάβοι ΔΕΗ
~1,100

Βραχυχρόνια άνεργοι¹
~8,300

Τακτικοί ΔΕΗ²
~3,100

Προς συνταξιοδότηση ή απορρόφηση από τη ΔΕΗ

1. Άνεργοι για λιγότερο από 12 μήνες 2. ~1,900 αναμένεται να θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης, ενώ η ΔΕΗ αναλαμβάνει την απορρόφηση/μετάταξη του υπόλοιπου τακτικού προσωπικού
Σημείωση: Οι άμεσες θέσεις κατά την κατασκευή έχουν υπολογιστεί ως το μέγιστο των θέσεων που απαιτούνται για την κατασκευή όλων των εμβληματικών επενδύσεων, ενώ οι άμεσες θέσεις κατά τη λειτουργία είναι η εκτίμηση για το 2028. Οι έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις απασχόλησης (ή εν συντομία έμμεση εργασία) εκτιμήθηκαν με βάση τους πολλαπλασιαστές κλειστού τύπου, όπως υπολογίστηκαν από το Τεχνικό Επιμελητήριο Δ. Μακεδονίας ανά κλάδο, και λαμβάνουν υπόψη τις έμμεσες επιδράσεις (απασχόληση στην ίδια αλυσίδα αξίας, π.χ. για την παραγωγή πρώτων υλών) και τις προκαλούμενες (σε λοιπούς κλάδους λόγω του συνεπαγόμενου εισοδήματος, π.χ. εστίαση). Περιλαμβάνονται θέσεις εργασίας συνδεόμενες με το φυσικό αέριο. Πηγή: ΔΕΗ, ΤΕΕ/ΤΔΜ, 13 Επενδυτικά σχέδια, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Δ. Μακεδονία: ~6,000 θέσεις εκτιμώνται στη φάση της κατασκευής και ~5,450 στη φάση της λειτουργίας

Αρχική εκτίμηση

Κατασκευή : Έως ~6,000 εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας (άμεση: ~2,700, έμμεση: ~3,300)

Αρχιτέκτονες, μηχανικοί, κλπ.	~390 (-6%)
Τεχνίτες, οδηγοί, ανειδίκευτοι εργάτες, φύλακες, φροντιστές, κλπ.	~4,680 (-78%)
Φυτοκόμοι, γεωπόνοι, οινοπαραγωγοί, κλπ.	0 (0%)
Αγρότες, κτηνοτρόφοι, κλπ.	0 (0%)
Ερευνητές, επιστήμονες, κλπ.	0 (0%)
Επαγγελματίες εστίασης-τουρισμού, κλπ.	~360 (-6%)
Στελέχη επιχειρήσεων, κλπ.	~120 (-2%)
Λοιπό διοικητικό προσωπικό, κλπ.	~510 (-8%)
Ιατροί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι, λοιποί επαγγελματίες υγείας, κλπ.	0 (0%)
Εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας	~6,000

Λειτουργία: Έως ~5,450 εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας (άμεση: ~2,350, έμμεση: ~3,100)

Αρχιτέκτονες, μηχανικοί, κλπ.	~215 (~4%)
Τεχνίτες, οδηγοί, ανειδίκευτοι εργάτες, φύλακες, φροντιστές, κλπ.	~1,295 (~23%)
Φυτοκόμοι, γεωπόνοι, οινοπαραγωγοί, κλπ.	~160 (~3%)
Αγρότες, κτηνοτρόφοι, κλπ.	~260 (~5%)
Ερευνητές, επιστήμονες, κλπ.	~610 (~11%)
Επαγγελματίες εστίασης-τουρισμού, κλπ.	~520 (~10%)
Στελέχη επιχειρήσεων, κλπ.	~520 (~10%)
Λοιπό διοικητικό προσωπικό, κλπ.	~1,615 (~30%)
Ιατροί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι, λοιποί επαγγελματίες υγείας, κλπ.	~220 (~4%)
Εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας	~5,450

Σημείωση: Οι θέσεις εργασίας στη φάση της κατασκευής και της λειτουργίας δεν είναι αμοιβαίως αποκλειόμενες λόγω ετεροχρονισμού των φάσεων; Οι έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις απασχόλησης (ή εν συντομία έμμεση εργασία) εκτιμήθηκαν με βάση τους πολλαπλασιαστές κλειστού τύπου, όπως υπολογίστηκαν από το Τεχνικό Επιμελητήριο Δ. Μακεδονίας; Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Μεγαλόπολη: Η περιοχή εκσυγχρονίζει το ενεργειακό και βιομηχανικό της προφίλ, αξιοποιώντας ταυτόχρονα τα φυσικά της πλεονεκτήματα

Όραμα για την επόμενη μέρα

Ενδεικτικές εμβληματικές επενδύσεις

Καθαρή
ενέργεια

"Η Μεγαλόπολη παραμένει ενεργειακό κέντρο με στροφή στην καθαρή παραγωγή"

 Φωτοβολταϊκά πάρκα ~550MW

Βιομηχανία,
βιοτεχνία
και εμπόριο

"Η Μεγαλόπολη επανεκκινεί και ενισχύει τη βαριά βιομηχανική παραγωγή στην Πελοπόννησο"

 Πρότυπη βιομηχανία φαρμάκων

Έξυπνη
αγροτική
παραγωγή

"Η Μεγαλόπολη παράγει μοναδικής ποιότητας προϊόντα και δημιουργεί ένα δυναμικό εξαγωγικό προφίλ"

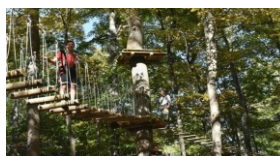

 Μονάδα ευφυούς κτηνοτροφίας και ζωοτροφών
 Έξυπνες αγροτικές μονάδες παραγωγής εξαγωγίμων προϊόντων¹

Βιώσιμος
τουρισμός

"Το πολυποίκιλο τοπίο και οι υπάρχουσες υποδομές δημιουργούν το υπόβαθρο για την ανάπτυξη θεματικού πάρκου"

 Πρωτότυπο θεματικό πάρκο περιπέτειας, ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης

Άλλες
επενδύσεις

"Η Μεγαλόπολη αποτελεί το διοικητικό κέντρο της περιφέρειας και υποστηρίζει την εύρυθμη λειτουργία δημόσιων υπηρεσιών"

 Άλλες δημόσιες επενδύσεις

1. Έχει καλυφθεί στο κεφάλαιο της Δ. Μακεδονίας για την οποία έχει εκφραστεί το επενδυτικό ενδιαφέρον
Πηγή: Επενδυτικά σχέδια, Προτάσεις φορέων, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Ιδιωτικός φορέας

Δημόσιος φορέας

ΣΔΙΤ

Μεγαλόπολη: Εκτιμώνται έως ~1,900 άμεσες και έως ~2,700 έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις εργασίας

Αρχική Εκτίμηση

5
Εμβληματικές επενδύσεις

Από όλους τους πυλώνες ανάπτυξης

Σε εμβληματικές επενδύσεις από ιδιώτες, δημόσιους φορείς και ΣΔΙΤ

>€0.5B
Εκτιμώμενες επενδύσεις

~1,900 άμεσες θέσεις εργασίας

~0.9K
κατά την κατασκευή

~1K
κατά τη λειτουργία

~2,700 έμμεσες & προκαλούμενες θέσεις εργασίας

~1.1K
κατά την κατασκευή

~1.6K
κατά τη λειτουργία

~1,500 επαγγελματίες προς απορρόφηση (Ιούνιος 2020)

Έκτακτοι ΔΕΗ
~10

Εργολάβοι ΔΕΗ
~360

Άνεργοι
~1,100 (~520 βραχυχρόνια¹)

Τακτικοί ΔΕΗ²
~740

Προς συνταξιοδότηση ή απορρόφηση από τη ΔΕΗ

1. Άνεργοι για λιγότερο από 12 μήνες 2. ~300 αναμένεται να θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης, ενώ η ΔΕΗ αναλαμβάνει την απορρόφηση/μετάταξη του υπόλοιπου τακτικού προσωπικού
Σημείωση: Οι άμεσες θέσεις κατά την κατασκευή έχουν υπολογιστεί ως το μέγιστο των θέσεων που απαιτούνται για την κατασκευή όλων των εμβληματικών επενδύσεων, ενώ οι άμεσες θέσεις κατά τη λειτουργία είναι η εκτίμηση για το 2028. Οι έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις απασχόλησης (ή εν συντομία έμμεση εργασία) εκτιμήθηκαν με βάση τους πολλαπλασιαστές κλειστού τύπου, όπως υπολογίστηκαν από το Τεχνικό Επιμελητήριο Δ. Μακεδονίας ανά κλάδο, και λαμβάνουν υπόψη τις έμμεσες επιδράσεις (απασχόληση στην ίδια αλυσίδα αξίας, π.χ. για την παραγωγή πρώτων υλών) και τις προκαλούμενες (σε λοιπούς κλάδους λόγω του συνεπαγόμενου εισοδήματος, π.χ. εστίαση) Πηγή: ΔΕΗ, ΤΕΕ/ΤΔΜ, Επενδυτικά σχέδια, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Μεγαλόπολη: ~2,000 θέσεις εκτιμώνται στη φάση της κατασκευής και ~2,600 στη φάση της λειτουργίας

Αρχική εκτίμηση

Κατασκευή : Έως ~2,060 εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας (άμεση: 940, έμμεση: ~1,120)

Αρχιτέκτονες, μηχανικοί	~160 (~8%)
Τεχνίτες, οδηγοί, ανειδίκευτοι εργάτες, φύλακες, φροντιστές	~1,530 (~74%)
Φυτοκόμοι, γεωπόνοι, οινοπαραγωγοί	0 (0%)
Αγρότες, κτηνοτρόφοι	0 (0%)
Ερευνητές, επιστήμονες	0 (0%)
Επαγγελματίες εστίασης-τουρισμού	~120 (~6%)
Στελέχη επιχειρήσεων	~70 (~3%)
Λοιπό διοικητικό προσωπικό	~180 (~9%)
Ιατροί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι, λοιποί επαγγελματίες υγείας	0 (0%)
Εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας	~2,060

Λειτουργία: Έως ~2650 εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας (άμεση: ~1,040, έμμεση: ~1610)

Αρχιτέκτονες, μηχανικοί	~130 (~5%)
Τεχνίτες, οδηγοί, ανειδίκευτοι εργάτες, φύλακες, φροντιστές	~990 (~37%)
Φυτοκόμοι, γεωπόνοι, οινοπαραγωγοί	~85 (~3%)
Αγρότες, κτηνοτρόφοι	~135 (~5%)
Ερευνητές, επιστήμονες	~255 (~10%)
Επαγγελματίες εστίασης-τουρισμού	~115 (~4%)
Στελέχη επιχειρήσεων	~210 (~8%)
Λοιπό διοικητικό προσωπικό	~705 (~27%)
Ιατροί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι, λοιποί επαγγελματίες υγείας	~25 (~1%)
Εκτιμώμενες συνολικές θέσεις εργασίας	~2,650

Σημείωση: Οι προκαλούμενες θέσεις εργασίας αφορούν αποκλειστικά τη φάση της λειτουργίας; Οι θέσεις εργασίας στη φάση της κατασκευής και της λειτουργίας δεν είναι αμοιβαίως αποκλειόμενες λόγω ετεροχρονισμού των φάσεων; Οι έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις απασχόλησης (ή εν συντομία έμμεση εργασία) εκτιμήθηκαν με βάση τους πολλαπλασιαστές κλειστού τύπου, όπως υπολογίστηκαν από το Τεχνικό Επιμελητήριο Δ. Μακεδονίας; Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Το όραμα για την "επόμενη μέρα" θα προωθηθεί με επενδύσεις ιδιωτικών, δημόσιων φορέων και ΣΔΙΤ

Ιδιωτικοί φορείς

- Επενδυτικά έργα που θα αναληφθούν από **ιδιώτες επενδυτές** με χρήση **ίδιων κεφαλαίων**, **μόχλευσης** αλλά και με την **κατάλληλη δέσμη επενδυτικών κινήτρων**
- Προκρίνεται κυρίως για **εμβληματικές επενδύσεις**, καθώς και **δορυφορικές αναπτυξιακές δράσεις** στις επηρεαζόμενες περιοχές

Δημόσιοι φορείς

- Επενδυτικά έργα που θα αναληφθούν από **δημόσιους φορείς** με χρηματοδότηση από τον **κρατικό και κοινοτικό προϋπολογισμό** και τα σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης
- Προκρίνεται για **ορισμένες εμβληματικές επενδύσεις**, αλλά κυρίως για **υποστηρικτικές δράσεις και έργα υποδομών**

ΣΔΙΤ¹

- Επενδυτικά έργα που θα πραγματοποιηθούν με τη **συγχρηματοδότηση ιδιωτών επενδυτών και δημόσιων φορέων**
- Προκρίνεται για **ορισμένες εμβληματικές επενδύσεις**, αλλά κυρίως για **υποστηρικτικές δράσεις και έργα υποδομών**

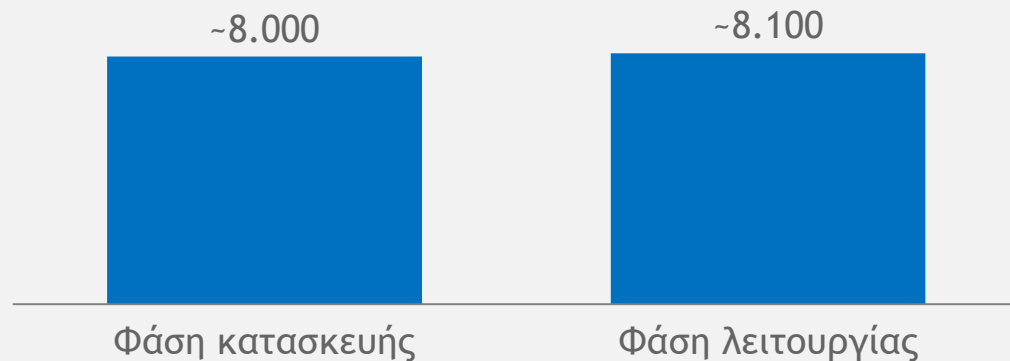
Οι επενδύσεις μπορούν να δημιουργήσουν απασχόληση για το άμεσα επηρεαζόμενο και τοπικά άνεργο δυναμικό

Αν συνυπολογιστούν οι εκτιμώμενες θέσεις εργασίας από τις λοιπές σχεδιαζόμενες επενδύσεις αναμένεται να δημιουργηθούν τελικά περισσότερες θέσεις από αυτές που θα επηρεασθούν από το πλάνο απολιγνιτοποίησης

Αρχική Εκτίμηση - Δ. Μακεδονία και Μεγαλόπολη

Εκτιμώνται έως ~8,000 συνολικές θέσεις εργασίας από τα πλέον ώριμα έργα ...

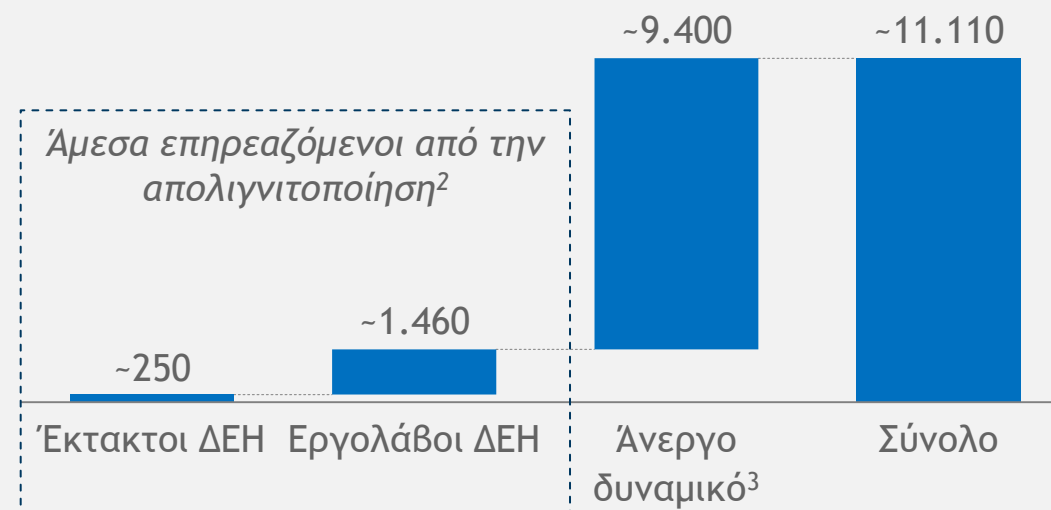
Συνολικές θέσεις εργασίας¹

Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

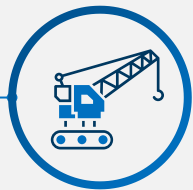
...που μπορούν να μετριάσουν τα επίπεδα ανεργίας που παρατηρούνται

Εργαζόμενοι προς απορρόφηση (Ιούνιος 2020)

1. Περιλαμβάνει άμεση απασχόληση (που εκτιμήθηκε ανά εμβληματική επένδυση) και έμμεση και προκαλούμενη απασχόληση (που εκτιμήθηκε με βάση του πολλαπλασιαστές κλειστού τύπου του ΤΕΕ/ΤΔΜ ανά κλάδο) 2. Το τακτικό προσωπικό της ΔΕΗ (~3,800 συνολικά) δεν περιλαμβάνεται στους εργαζόμενους προς απορρόφηση, καθώς ~2,200 αναμένεται να θεμελιώσουν δικαίωμα συνταξιοδότησης, ενώ οι λοιποί θα απορροφηθούν/μεταταχθούν από τη ΔΕΗ 3. Περιλαμβάνει τους βραχυχρόνια άνεργους (<12 μήνες) στη Δ. Μακεδονία, αλλά για τη Μεγαλόπολη συμπεριλαμβάνεται το σύνολο της ανεργίας Πηγή: ΔΕΗ, ΟΑΕΔ, ΤΕΕ ΤΔΜ, Επενδυτικά σχέδια, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Επανακατάρτιση:
Η μετάβαση στην
"επόμενη ημέρα"
απαιτεί
διαφορετικές
δεξιότητες ανά
χρονική φάση

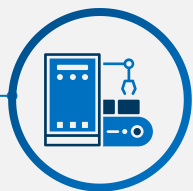

Κατασκευή (με αποκαταστάσεις γαιών¹)

Εμπειρία σε απαιτούμενες δεξιότητες:

Χωματοουργικά, κατασκευές, χειρωνακτικές εργασίες, χειρισμός μηχανημάτων, χωροταξικός σχεδιασμός, μελέτες μηχανικού κτλ.

Δεν εντοπίζονται σημαντικές ανάγκες επανακατάρτισης

Λειτουργία επιχειρήσεων

Εμπειρία σε απαιτούμενες δεξιότητες:

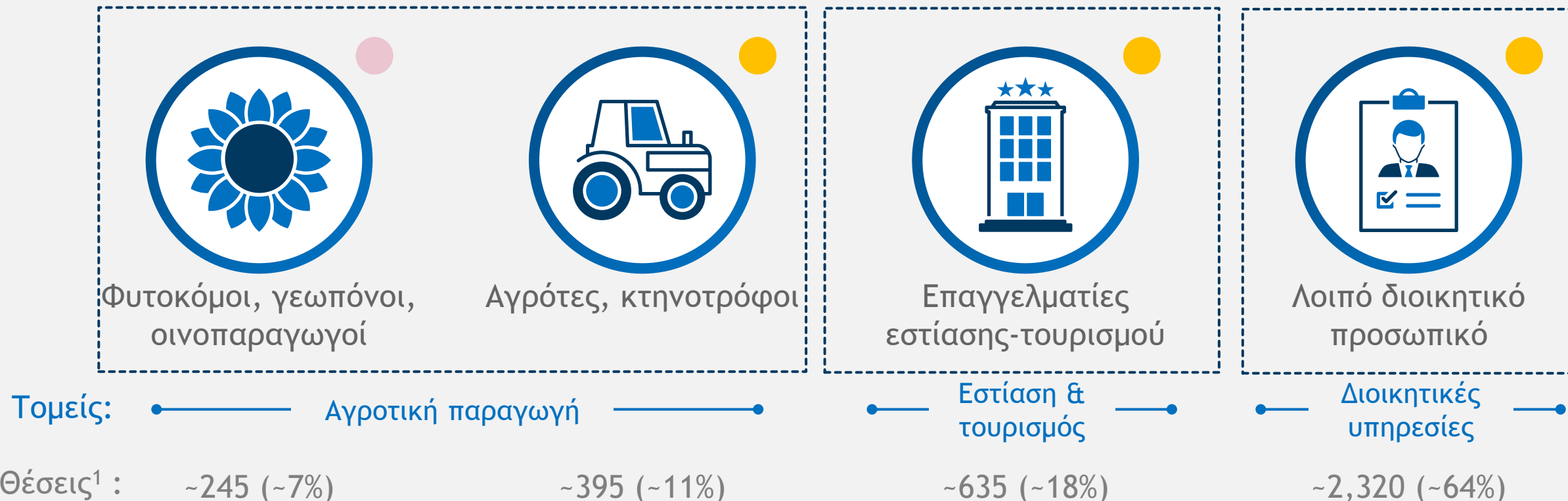
Εύρος δεξιοτήτων αναλόγως τον κλάδο δραστηριοποίησης

1. Καλύπτεται από τη ΔΕΗ

Σημείωση: Βασικός παράγοντας που θα επηρεάσει τον χρονισμό της φάσης κατασκευής και λειτουργίας αποτελεί η ολοκλήρωση των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Επανακατάρτιση: Εντοπίζεται ανάγκη μέτριας ή υψηλής επανακατάρτισης για ~3,600 σε τρεις τομείς ειδικοτήτων

Αρχική εκτίμηση

Φυτοκόμοι, γεωπόνοι, οينوπαραγωγοί

Αγρότες, κτηνοτρόφοι

Επαγγελματίες εστίασης-τουρισμού

Λοιπό διοικητικό προσωπικό

Ανάγκη και τύπος επανακατάρτισης

Χαμηλή (<1 μήνας ενδοεταιρικά)²

Μέτρια (1-3 μήνες σε αρμόδιο φορέα)

Υψηλή (3+ μήνες σε αρμόδιο φορέα)

1. Διαθέσιμες θέσεις επανακατάρτισης που χρειάζονται ανά τομέα; Εντός παρένθεσης η ποσοστωση των θέσεων της εκάστοτε ειδικότητας ως προς το σύνολο των θέσεων επανακατάρτισης 2. Αφορά κυρίως εργαζόμενους που διαθέτουν απαιτούμενη εκπαίδευση/εξειδίκευση (π.χ. επιστημονικό/στελεχιακό δυναμικό) και θα εκπαιδευτούν ενδοεταιρικά (π.χ. σεμινάρια ένταξης από επιχειρήσεις) Πηγή: ΟΑΕΔ, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Δ.Μακεδονία: ~2,600 θέσεις (~47%) αναμένεται να χρειαστούν μέτρια ή υψηλή επανακατάρτιση

Ενδεικτική ανάλυση

Νέες δεξιότητες	Θέσεις προς κάλυψη	Απορροφούμενες δεξιότητες και δυνατότητα κάλυψης ¹	Διαφορά	Ανάγκη επανακατάρτισης
Αρχιτέκτονες, μηχανικοί	-215	Μηχανικοί/ φυσικοί (~1,130)	+915	●
Τεχνίτες, οδηγοί, κλπ. ¹	-1,295	Οδηγοί/ χειριστές (~1,450)	+155	●
Ιατροί, νοσηλευτές, κλπ ³	-220	Βιολόγοι/ ιατροί (~420)	+200	●
Στελέχη επιχειρήσεων	-520	Οικονομολόγοι (~210) Υπάλληλοι γραφείου (~1,130)	+820	●
Ερευνητές, επιστήμονες	-610	Μηχανικοί/ φυσικοί (~915)	+305	●
Φυτοκόμοι, γεωπόνοι, οινοπαραγωγοί	-160	Γενικών καθηκόντων (~450)	+290	●
Αγρότες, κτηνοτρόφοι	-260	Ανειδίκευτοι εργάτες (~1,220)	+960	●
Επαγγελματίες εστίασης-τουρισμού	-520	Έμποροι/ πωλητές (~1,800)	+1,280	●
Λοιπό διοικητικό προσωπικό	-1,615	Υπάλληλοι γραφείου (~820) Έμποροι/ πωλητές (~1,280)	+485	●
Σύνολο	~5,450	~7,850	+2,400	

~47% του συνόλου

Χαμηλή (<1 μήνας ενδοεταιρικά)

Ανάγκη και τύπος επανακατάρτισης

Μέτρια (1-3 μήνες σε αρμόδιο φορέα)

Υψηλή (3+ μήνες σε αρμόδιο φορέα)

Σημείωση: Οι δεξιότητες με bold απορροφούνται σε δύο δεξιότητες για αυτό και εμφανίζονται με διαφορετικούς αριθμούς εντός παρενθέσεων; Οι έμμεσες και προκαλούμενες θέσεις απασχόλησης εκτιμήθηκαν με βάση τους πολλαπλασιαστές του ΤΕΕ Δ. Μακεδονίας; 1. Εντός παρενθέσεως ο αριθμός θέσεων που μπορούν να καλυφθούν ανά δεξιότητα Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Επανακατάρτιση: Πέντε πιθανοί φορείς για την ανάληψη του έργου της επανακατάρτισης

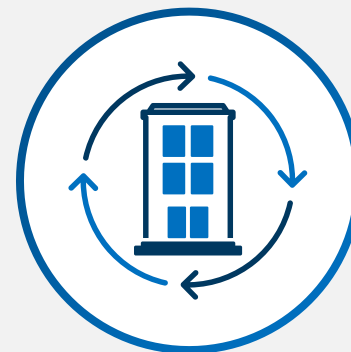
Πανεπιστήμιο Δ.
Μακεδονίας¹

Πανεπιστήμιο
Πελοποννήσου¹

Προγράμματα
ΟΑΕΔ

Ενδοεταιρικά
σεμινάρια

Ανεξάρτητοι
ιδιωτικοί φορείς

1. Μέσω του Κέντρου Επιμόρφωσης & Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ)

Σημείωση: Στο υποστηρικτικό υλικό παρουσιάζονται περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το προφίλ και τις δυνατότητες κάθε φορέα

Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Πολλαπλά οφέλη από τις εμβληματικές επενδύσεις...

Δημιουργούν θέσεις εργασίας τοπικά

Εκπέμπουν από μήνυμα για τη θετική
προοπτική των περιοχών μετά το λιγνίτη

Αποτελούν πόλο έλξης για περαιτέρω
επενδύσεις¹ πολλαπλασιάζοντας το όφελος

Αποτελούν εφαλτήριο για την ευρύτερη
αναβάθμιση των επηρεαζόμενων περιοχών

Βελτιώνουν την ποιότητα ζωής διατηρώντας
υπάρχον δυναμικό και προσελκύοντας νέο

1. Υπάρχει ενδιαφέρον και προτάσεις για >70 επενδύσεις από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς για αναπτυξιακές και υποστηρικτικές δράσεις πλέον των εμβληματικών επενδύσεων που βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια ωριμότητας και θα μπορούσαν να ενισχύσουν το όφελος στις περιοχές 2. Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια
Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

...με συγκεκριμένα προ-απαιτούμενα

Θέσπιση **κινήτρων** για
επιχειρήσεις/φυσικά πρόσωπα

Ολοκλήρωση **χωρικού
σχεδιασμού** και εκπόνηση **ΕΠΣ²**

Ολοκλήρωση **έργων υποδομής**
και διευθέτηση φορέα για τις
αποκαταστάσεις γαιών

Εξασφάλιση χρηματοδότησης
από **εθνικά/Κοινοτικά κονδύλια**

Απλοποίηση **αδειοδοτήσεων**
όπου είναι απαραίτητο

Διαφήμιση των περιοχών και
συναντήσεις με επενδυτές

Κίνητρα: Σχεδιάστηκε ολοκληρωμένη δέσμη 15 εξατομικευμένων κινήτρων σε τρεις ομάδες

2 ομάδες κινήτρων για επιχειρήσεις

Κίνητρα προσέλκυσης νέας παραγωγικής διαδικασίας

1. Παροχή επιχορήγησης για νέα επένδυση
2. Φοροαπαλλαγή
3. Φοροελαφρύνσεις
4. Επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών
5. Απαλλαγή τελών
6. Δάνειο με ευνοϊκούς όρους
7. Εγγυήσεις

Κίνητρα διατήρησης υφιστάμενης λειτουργίας

1. Παροχή επιχορήγησης για αναμόρφωση/εκσυγχρονισμό παραγωγικής λειτουργίας
2. Επιδότηση δανειακών υποχρεώσεων
3. Επιδότηση μισθολογικού κόστους
4. Συμμετοχή στα Ίδια Κεφάλαια
5. Δάνειο με ευνοϊκούς όρους

1 ομάδα κινήτρων για εργαζόμενους

Κίνητρα για την υποστήριξη φυσικών προσώπων

1. Απομείωση φόρου εισοδήματος
2. Επιδότηση στεγαστικού δανείου
3. Ενίσχυση προβλεπόμενων επιδομάτων και προγραμμάτων κατάρτισης

Η Κυβερνητική Επιτροπή Απολιγνιτοποίησης αποφάσισε να εκκινήσουν οι διαδικασίες για τη σχετική προ-κοινοποίηση (pre-notification) στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Πλάνο χρηματοδότησης: Πλήρης αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης

Πολλαπλές πηγές χρηματοδότησης

Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης

Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)

- Διάθεση πόρων μέσω επιχορηγήσεων για παραγωγικές επενδύσεις
- Οικονομικός μετασχηματισμός περιοχών παρέμβασης

Ειδικό Καθεστώς InvestEU

- Ευρύτερη επιλεξιμότητα και μόχλευση ιδιωτικών πόρων
- Κάλυψη επενδυτικού κενού επιχορηγήσεων

Δανειακή διευκόλυνση δημοσίου τομέα

- Υλοποίηση μέσω της ΕΤΕπ προς Δημόσιους Φορείς
- Δυνατότητα πρόσθετων επενδύσεων σε υποδομές

Εγχώριοι και διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί

- Άντληση κεφαλαίων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα
- Δυνατότητα βέλτιστης κατανομής ρίσκου

Ιδιωτικά κεφάλαια

- Αυξημένη κινητοποίηση ίδιας συμμετοχής
- Συμμετοχή ιδιωτών σε πολλαπλές επενδυτικές ευκαιρίες

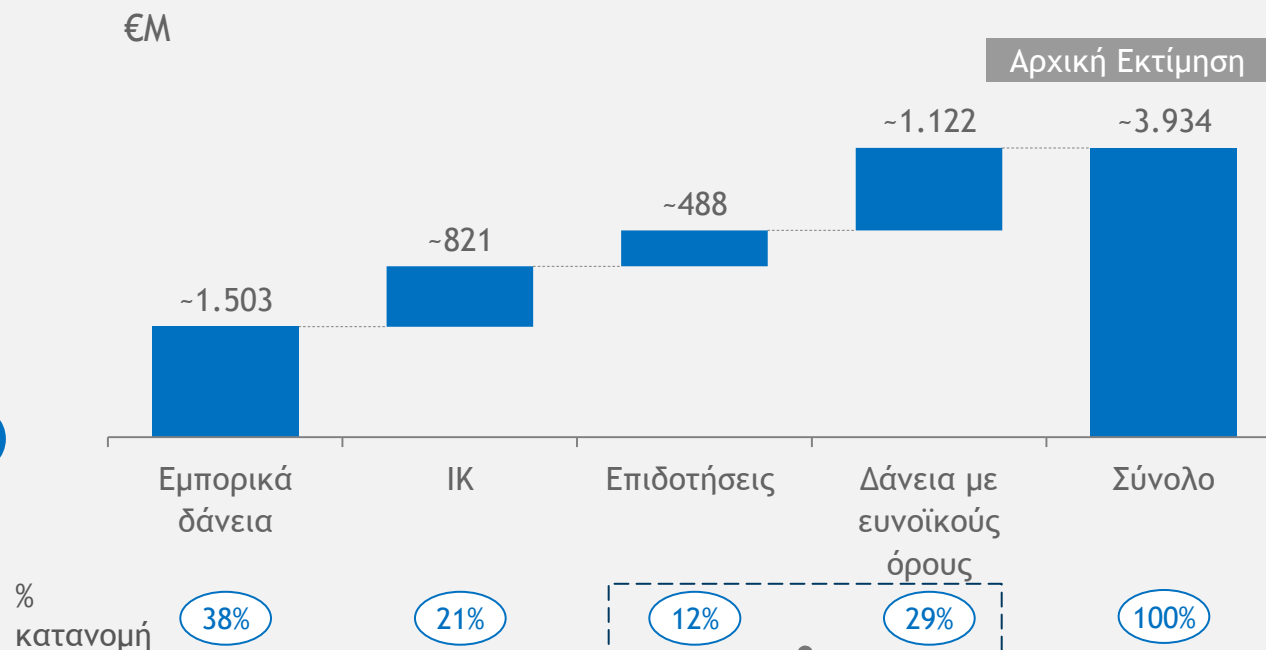

Λοιποί ευρωπαϊκοί μηχανισμοί χρηματοδότησης

- Αξιοποίηση λοιπών πηγών χρηματοδότησης (ΕΣΠΑ και ΠΑΑ 2014-2020, 2021-2027)
- Χρήση λοιπών χρηματοδοτικών εργαλείων (Ταμείο Υποδομών, κα)

Χρηματοδοτικό πλάνο επενδύσεων (εμβληματικών και λοιπών¹)

€Μ

- Οι υπό εξέταση επενδύσεις δίδουν τη δυνατότητα **αυξημένης αξιοποίησης** του ύψους των πόρων των τριών πυλώνων του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ, Ειδικό καθεστώς InvestEU, Δανειακή Διευκόλυνση Δημοσίου Τομέα),
- **Συγχρόνως προωθείται η χρηματοδότηση** των επενδύσεων μέσω και των υπολοίπων πηγών, κινητοποιώντας σημαντικό ύψος ιδιωτικών κεφαλαίων

1. Περιλαμβάνει μια αρχική εκτίμηση των επενδύσεων σε λοιπές αναπτυξιακές δράσεις Πηγή: Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Χρονική κατανομή χρηματοδότησης επενδύσεων: εμπροσθοβαρής υλοποίηση επενδύσεων ύψους € 4 δισ.

Παράμετροι χρονικής κατανομής

Οριστικοποίηση κινήτρων

- Η άμεση οριστικοποίηση των κινήτρων θα επηρεάσει σημαντικά την απρόσκοπτη και έγκαιρη δρομολόγηση των επενδυτικών σχεδίων

Αποκατάσταση εδαφών

- Οι εργασίες αποκατάστασης εδαφών ασκούν άμεση επίδραση στο χρονισμό των επενδύσεων, τόσο λόγω χρηματοδοτικού κόστους που φέρουν όσο και γιατί αποτελούν προαπαιτούμενο για την υλοποίηση ορισμένων επενδύσεων

Δημόσιες επενδύσεις και λοιπά υποστηρικτικά έργα

- Η υλοποίηση δημοσίων επενδύσεων, ειδικά σε επίπεδο υποδομών, θα αυξήσει σημαντικά την ελκυστικότητα των περιοχών και την άμεση δυνατότητα υποδοχής των νέων επενδυτικών σχεδίων

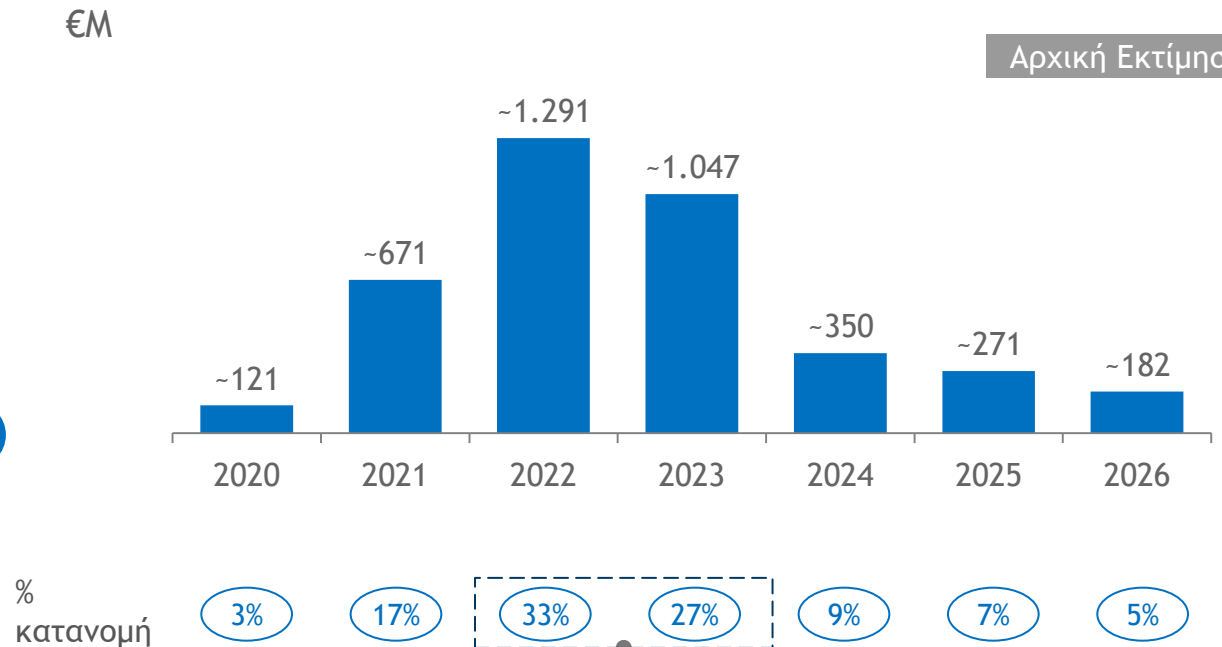
Μελετητική ωρίμανση και αδειοδοτική διαδικασία

- Η άμεση μελετητική ωρίμανση των έργων σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων και την επιτάχυνση των αδειοδοτικών διαδικασιών θα συμβάλουν καταλυτικά στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του χρηματοδοτικού πλάνου

Χρονική κατανομή επενδυτικού κόστους

€Μ

Αρχική Εκτίμηση

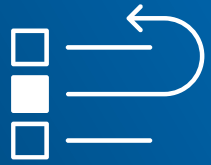
- Η χρονική κατανομή του κεφαλαιακού κόστους των επενδύσεων θα είναι απόρροια του τρόπου διαχείρισης και διευθέτησης όλων των επιμέρους παραμέτρων

Χωροθέτηση: Έγινε η προεργασία για την εκπόνηση των ΕΠΣ

- 1 Αναπτύχθηκε ψηφιακός χάρτης με τις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (ΖΑΠ)
- 2 Αναπτύχθηκε κείμενο για τη θεσμοθέτηση των ΖΑΠ και αναμένονται σχόλια και διορθώσεις από το Υπουργείο
- 3 Αποτυπώθηκαν στις ΖΑΠ οι επενδύσεις που αφορούν Φ/Β (εγκεκριμένα και αιτήσεις)
- 4 Αναπτύχθηκε αρχική πρόταση χωροθέτησης προτεινόμενων χρήσεων γης, βάσει των πυλώνων ανάπτυξης, στον ψηφιακό χάρτη
- 5 Αναπτύχθηκαν δύο σενάρια σχετικά με τον αριθμό των πιθανών υλοποιήσιμων Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ)
- 6 Ολοκληρώθηκε η ανάλυση βημάτων διαδικασίας εκπόνησης των ΕΠΣ, του χρονοδιαγράμματος εκπόνησης και των προ-απαιτούμενων.

Η Κυβερνητική Επιτροπή Απολιγνιτοποίησης αποφάσισε την **επίσπευση των αναγκαίων πολεοδομικών παρεμβάσεων**

Η **εκπόνηση των ΕΠΣ** θα ξεκινήσει **παράλληλα με τη θεσμική δημόσια διαβούλευση** του master plan και θα αναληφθεί από τους αρμόδιους του ευρύτερου **επιτελικού κράτους**

Βασικές προτεραιότητες για την τριτοετή υλοποίηση

Οριστικοποίηση και θεσμοθέτηση δέσμης κινήτρων με έμφαση τις επηρεαζόμενες περιοχές

Εκκίνηση εργασιών χωροθέτησης και εκπόνηση των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) με διαδικασίες επίσπευσης

Διευθέτηση φορέα αποκατάστασης των γαιών και άμεση εκκίνηση των εργασιών

Εξασφάλιση χρηματοδότησης και οριστικοποίηση κατανομής κεφαλαίων από το Ταμείο Ανάκαμψης

Οριστικοποίηση υποβολής προτάσεων δημοσίων επενδύσεων που κατευθύνονται προς τις επηρεαζόμενες περιοχές

Απλούστευση και επίσπευση αδειοδοτικής διαδικασίας

Λήψη άμεσων αποφάσεων

Έγκριση βασικού κορμού Master Plan

Εκκίνηση θεσμικής δημόσιας διαβούλευσης

Προώθηση δημόσιων επενδύσεων στις επηρεαζόμενες περιοχές

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ
ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Master Plan

Παράρτημα

Βασικά στοιχεία

Δημογραφικά

- Στην Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας ζουν ~82K άνθρωποι, εκ των οποίων οι 5.8K¹ στη Μεγαλόπολη
- Ο πληθυσμός το 2019 έχει μειωθεί κατά ~3% έναντι της απογραφής του 2011

Οικονομία

- Το διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο ανέρχεται σε ~€10K αντίστοιχα, περίπου 30% χαμηλότερο από την Αττική
- Η κλάδος της ενέργειας και εξόρυξης συμβάλλει σχεδόν τη μισή προστιθέμενη αξία (ΑΠΑ)¹ της Φλώρινας και Κοζάνης, καθιστώντας τον βασική ατμομηχανή της τοπικής οικονομίας

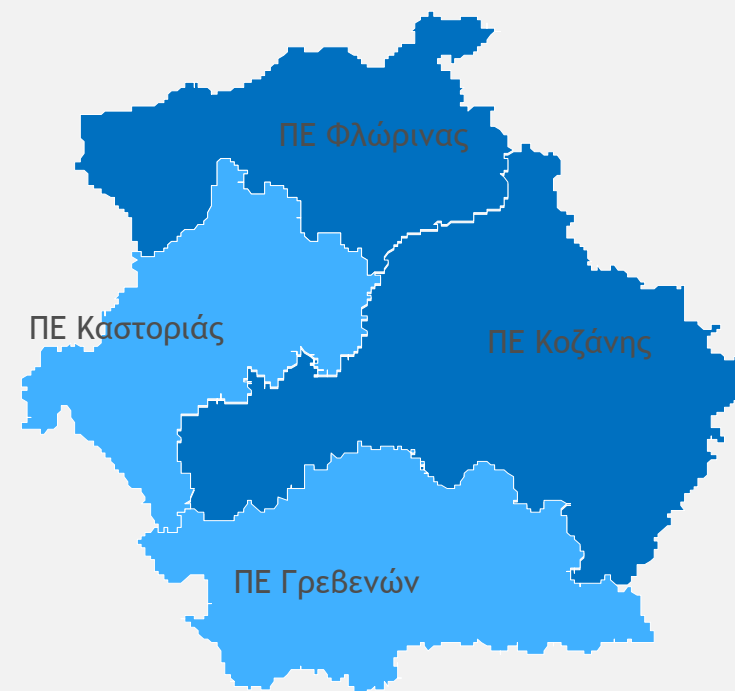
Αγορά εργασίας

- ~30% της απασχόλησης στο Δήμο Φλώρινας και Κοζάνης προέρχεται από τον κλάδο ενέργειας και εξόρυξης
- ~25% του εργατικού δυναμικού έχει τριτοβάθμια εκπαίδευση
- Η περιοχή παρουσιάζει από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στη χώρα (~25% το 2019)

1. ΑΠΑ: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία;

Πηγή: World Bank, Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, ΔΕΗ, Ανάλυση Ομάδας ΣΔΑΜ

Χάρτης περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Βασικά στοιχεία

Δημογραφικά

- Στη **Δ. Μακεδονία ζουν ~270K άνθρωποι**, εκ των οποίων οι **~190K** στις επηρεαζόμενες ενότητες της **Φλώρινας και Κοζάνης**
- Ο πληθυσμός έχει **μειωθεί κατά ~7%** έναντι της απογραφής του 2011, κυρίως λόγω της **μετανάστευσης εξ αιτίας της κρίσης**

Οικονομία

- Η Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας παρουσιάζει το **υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Πελοπόννησο (€17K)**, στα ίδια επίπεδα με τον εθνικό μ.ο.
- Η κλάδος της ενέργειας και εξόρυξης αποτελεί **βασικό οικονομικό πυλώνα με συμμετοχή ~37% στην ΑΠΑ²**

Αγορά εργασίας

- **3%** της τοπικής απασχόλησης προέρχεται από τον κλάδο **ενέργειας και εξόρυξης**
- **~25%** του πληθυσμού έχει **τριτοβάθμια εκπαίδευση**
- Η περιοχή παρουσιάζει από τα **χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας στη χώρα (~12% το 2019)**

Χάρτης περιφέρειας Πελοποννήσου

Δ.Μακεδονία: Εκπαίδευση και φυσικός πλούτος τα κύρια πλεονεκτήματα, ενώ η κατάρτιση αποτελεί προβληματισμό

Κύρια πλεονεκτήματα

- Εργατικό δυναμικό με υψηλή τεχνική εμπειρία στην ενέργεια, τον πρωτογενή τομέα και τη μεταποίηση που μπορεί να αξιοποιηθεί σε μεταλλουργικούς και βιομηχανικούς κλάδους
- Ισχυρό ηλιακό δυναμικό που ευνοεί την υψηλή απόδοση φωτοβολταϊκών πάρκων
- Πολυποίκιλο γεωγραφικό ανάγλυφο μεταξύ των οποίων 2 Εθνικά Πάρκα και 16 περιοχές NATURA καθώς και ορυκτό πλούτο
- Παράδοση στην παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ διεθνούς φήμης με εξαγωγική δυναμική
- Εγγύτητα σε Βαλκανικές χώρες και διασύνδεση με κεντρικούς οδικούς άξονες (π.χ. Εγνατία)
- Εγνωσμένου κύρους πανεπιστημιακή κοινότητα με παρουσία σε όλους τους Νομούς (Πανεπιστήμιο Δ. Μακεδονίας)

Κύριοι προβληματισμοί

- ~75% του πληθυσμού δεν έχει εκπαίδευση Πανεπιστήμια/ΤΕΙ (~90% στο τακτικό προσωπικό της ΔΕΗ)
- ~50% του δυναμικού >45 ετών καθιστώντας την επανακατάρτιση πιο δύσκολη
- Ήπιο αιολικό δυναμικό που δεν ευνοεί την εκτεταμένη εγκατάσταση αιολικών πάρκων
- Περιορισμένη διασύνδεση ορισμένων περιοχών στο κεντρικό σιδηροδρομικό δίκτυο προς τις Βαλκανικές χώρες
- Χαμηλή διείσδυση διαδικτύου υψηλών ταχυτήτων, κυρίως λόγω έλλειψης υποδομής
- Περιορισμένος αριθμός ξενόγλωσσων φοιτητών (25-30 Erasmus μαθητές το χρόνο)
- Μόλις 2 ξενόγλωσσα μεταπτυχιακά και κανένα ξενόγλωσσο προπτυχιακό πρόγραμμα, λόγω της νομοθεσίας που άλλαξε πρόσφατα

Συνοπτική αξιολόγηση εγγενών πλεονεκτημάτων

Ανθρώπινο δυναμικό

Κλίμα, γεωγραφία και φυσικό περιβάλλον

Υλικές και ψηφιακές υποδομές

Εκπαίδευση και πολιτισμική κληρονομιά

Μεγαλόπολη: Φυσικός πλούτος και υποδομές τα κύρια πλεονεκτήματα, ενώ η κατάρτιση ο κύριος προβληματισμός

Συνοπτική αξιολόγηση
εγγενών πλεονεκτημάτων

Κύρια πλεονεκτήματα

- Εργατικό δυναμικό με τεχνογνωσία στην ενέργεια και στα μεταλλεία και εμπειρία στην αγροτική παραγωγή και στη δημόσια διοίκηση
- Ισχυρό ηλιακό δυναμικό που ευνοεί την υψηλή απόδοση φωτοβολταϊκών πάρκων
- Παράδοση στην παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ βιολογικού μελιού, του μόνου στην Ελλάδα
- Αύξηση παραγωγής καρυδιών *pecan* το 2019, ενός καθαρά εισαγωγικού προϊόντος στην ΕΕ
- Εγγύτητα στους λιμένες Καλαμάτας (~40'), Τυρού (~90') και Άστρου (~60')
- Διασύνδεση με Κόρινθο (~70') και Καλαμάτα (~40') μέσω του αυτοκινητόδρομου "Μορέας"
- Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου εδρεύει στην Τρίπολη, με τμήματα Επικοινωνίας και Οικονομικών, με παρουσία σε όλους τους Νομούς της περιφέρειας
- Το αρχαίο θέατρο Μεγαλόπολης, καθώς και τα φαράγγια και σπήλαια της περιοχής μπορούν να αποτελέσουν **πυρήνα προσέλκυσης τουρισμού**

Κύριοι προβληματισμοί

- ~77% του πληθυσμού στην Πελοπόννησο είναι **δεν έχει εκπαίδευση Πανεπιστήμια/ΤΕΙ**
- >50% του δυναμικού στην Πελοπόννησο είναι >45 ετών καθιστώντας την επανακατάρτιση πιο δύσκολη
- Ήπιο αιολικό δυναμικό που δεν ευνοεί την εκτεταμένη εγκατάσταση αιολικών πάρκων
- Χαμηλή διείσδυση διαδικτύου υψηλών ταχυτήτων, κυρίως λόγω έλλειψης υποδομής
- Περιορισμένες τουριστικές υποδομές στην Αρκαδία, με τον μικρότερο αριθμό δωματίων στην περιφέρεια
- Οι λιμένες Τύρου και Άστρους έχουν **μικρή χωρητικότητα** και δεν ενδείκνυται για την ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων

Ανθρώπινο δυναμικό

Κλίμα, γεωγραφία και φυσικό περιβάλλον

Υλικές και ψηφιακές υποδομές

Εκπαίδευση και πολιτισμική κληρονομιά

Βασικές κατηγορίες κινήτρων: δημιουργία ενός ολιστικού πλέγματος ενισχύσεων και διευκολύνσεων

Επενδυτικά / χρηματοδοτικά κίνητρα

Επιδοτήσεις	<ul style="list-style-type: none"> Παροχή μη επιστρεπτέας χρηματοδότησης για ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων και για ενίσχυση λειτουργικών δαπανών
Χρηματοδοτικές ενισχύσεις / διευκολύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> Παροχή πιστώσεων με ευνοϊκούς χρηματοδοτικούς όρους (ύψος επιτοκίου, περίοδο χάριτος, διάρκεια αποπληρωμής, ύψος εξασφαλίσεων)
Εγγυήσεις	<ul style="list-style-type: none"> Λήψη πίστωσης με χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου εγγυήσεων
Μικροπιστώσεις	<ul style="list-style-type: none"> Παροχή πιστώσεων χαμηλού ύψους με ευνοϊκό επιτόκιο χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις για σκοπούς κάλυψης κεφαλαίου κίνησης ή υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου
Κεφάλαια συν-επένδυσης	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση ρευστότητας μέσω συμμετοχής στα ίδια κεφάλαια

Λειτουργικά κίνητρα

Ασφαλιστικά / συνταξιοδοτικά	<ul style="list-style-type: none"> Διαφοροποίηση ύψους εργοδοτικών εισφορών, μείωση συνολικού μισθολογικού κόστους - αύξηση καθαρών αποδοχών εργαζομένων χωρίς συνταξιοδοτικές απώλειες Πρώρη συνταξιοδότηση ειδικών κατηγοριών εργαζομένων
Εργασιακά / απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> Χρηματοδοτική κάλυψη μισθολογικού κόστους Επιδότηση στεγαστικής και επαγγελματικής κατοικίας
Έρευνας και ανάπτυξης	<ul style="list-style-type: none"> Αυξημένοι συντελεστές απόσβεσης και απαλλαγή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου για κεφαλαιακές δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας Επιδότηση προγραμμάτων κατάρτισης
Ενεργειακής απόδοσης	<ul style="list-style-type: none"> Αυξημένοι συντελεστές απόσβεσης για δαπάνες ενεργειακής απόδοσης και αποκατάστασης περιβάλλοντος χώρου

Πλέγμα κινήτρων

Φορολογικά κίνητρα

Φόρο-απαλλαγές	<ul style="list-style-type: none"> Απαλλαγή καταβολής φόρου εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα Διαφοροποίηση προκαταβολής φόρου και φόρου μερισμάτων
Φόρο-ελαφρύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> Έκπτωση φορολογικών συντελεστών (συμπεριλαμβανομένου του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων) Επιπρόσθετη έκπτωση φορολογικών υποχρεώσεων μέσω ειδικών κινήτρων
Φορολογικές διευκολύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> Χρονική ευελιξία στην καταβολή των φορολογικών υποχρεώσεων Διεύρυνση δυνατοτήτων μεταφοράς φορολογικής ζημίας
Απαλλαγές από τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμός ύψους και ευελιξία στην καταβολή των διαφόρων προβλεπόμενων τελών για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα

Αδειοδοτικά κίνητρα

Χρόνος χορήγησης αδειών	<ul style="list-style-type: none"> Προσδιορισμός μέγιστου χρονικού διαστήματος για την χορήγηση αδειών
Κόστος χορήγησης αδειών	<ul style="list-style-type: none"> Καθορισμός περιορισμένου έως και μηδενικού κόστους χορήγησης αδειών
Κεντρική μονάδα εξυπηρέτησης και διευθέτησης ζητημάτων	<ul style="list-style-type: none"> Σύσταση κεντρικής υπηρεσίας με αρμοδιότητες την πλήρη εξυπηρέτηση και διευθέτησης των αδειοδοτικών ζητημάτων, την παρακολούθηση της τήρησης των προθεσμιών κατά την αδειοδοτική διαδικασία και την επίλυση τυχόν προβλημάτων

Η ανάλυση των κινήτρων θα πραγματοποιηθεί μέσα από τον προσδιορισμό 10 κρίσιμων παραμέτρων

Μορφή

Προσδιορισμός τρόπου (μορφής) ενίσχυσης

Στοχοθεσία

Σκιαγράφηση στόχου και επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Χωροθέτηση

Προσδιορισμός χωρικής / γεωγραφικής εφαρμογής

Πηγή πόρων

Εντοπισμός πηγών προέλευσης των απαιτούμενων πόρων

Προϋποθέσεις ένταξης

Καθορισμός των προϋποθέσεων ένταξης στο κάθε κίνητρο

Μηχανισμός ενίσχυσης

Καθορισμός τρόπου προσδιορισμού μεγέθους ενίσχυσης

Προϋπολογισμός

Εκτίμηση του απαιτούμενου προϋπολογισμού

Επιλεξιμότητα

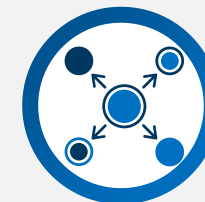
Ανάλυση δαπανών / μεγεθών που θα είναι επιλέξιμα προς ενίσχυση

Καθεστώς ενίσχυσης

Προσδιορισμός του καθεστώτος ενισχύσεων που απαιτείται να πληρείται

Κλάδος εφαρμογής

Πρόβλεψη συγκεκριμένων πεδίων / κλάδων που θα ενισχυθούν

Προσδιορισμός κινήτρων: πλαίσιο παραμέτρων που διαμορφώνει τις σχετικές απαιτήσεις για ενίσχυση

Επενδυτικό πλάνο

- Επενδύσεις με συγκεκριμένες κεφαλαιουχικές και λειτουργικές ανάγκες

Υφιστάμενες επιχειρήσεις

- Επιχειρήσεις που πλήττονται άμεσα από την απολιγνιτοποίηση και χρειάζονται υποστήριξη
- Επιχειρήσεις με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης μέσα από κατάλληλες ενισχύσεις

Εργατικό δυναμικό

- Απασχολούμενοι σε επιχειρήσεις που πλήττονται
- Εργατικό δυναμικό που χρειάζεται να προσελκύσουν οι φορείς των νέων επενδύσεων

Επενδυτικά κίνητρα

- Πλέγμα κινήτρων που θα εξειδικεύεται και θα υποστηρίζει τις 3 διαφορετικές ομάδες αποδεκτών
- Κάθε κίνητρο θα φέρει το διακριτό προϋπολογισμό, προϋποθέσεις ένταξης και πηγή προέλευσης των απαιτούμενων πόρων